

NASZE ZDROJE

Pierwsze całoroczne pismo
ilustrowane

poświęcone zdrojowiskom, miejscom klimatycznym, sanatorjom, turystyce i ruchowi przejezdnych, jako

Organ Zrzeszenia właścicieli realności, lekarzy i przemysłowców Krynicy i innych zdrojowisk, wychodzi od dnia 21 marca 1910 r. pod redakcją

Dra Juliusza Bandrowskiego

1 raz tygodniowo w sezonie od 15 maja do 15 września — i raz na miesiąc w okresie od 15 września do 15 maja.

Główne Biura Redakcji i Administr.:
Krynica (Pod Trąbką).

Filjalne Biura Redakcji i Administr.:
Lwów, ul. Franciszkańska 12.
Kraków, ul. Szewska 27.

Ogłoszenia adresowe bezpłatnie 4 razy w zamian za abonament całoroczny. — 2 razy za abonament sezonowy.

Biura filjalne wywiadowcze: Czerniowce (Dom Polski), Cieszyn (Two Beskid), Toruń (Księgarnia Zabłockiego). Poznań (Księg. Leitgehera), Warszawa (Biura J. Ungra), Łódź (Księg. L. Fiszera), Lublin (Admini- „Gońca Lub.”), Wilno (Ks. Zawadzkiego), Kowno (Księg. Rudzkiego), Kijów (Księg. Idzikowskiego), Petersburg (Księg. Polska), Wiedeń I, Renng. 6.

Ceny abonamentu:

Sezonowo: (od 15 maja do 15 wrześ.)
5 K. (Mk), 3 Rs, 9 Fr.

Całorocznie: (sezon zimowy i letni)
7 K. (Mk), 4 Rs, 12 Fr.

Uw. Abonament całoroczny liczy się od każdego dowolnie miesiąca na okres 12 miesięcy. Nr. pojedynczy 40 hal.

Ceny ogłoszeń:

W części inseratowej za tekstem.
Drobne ogłoszenia (3 wierszowe) po 1 Koronie (płatne przy zamówieniu).

Ogłoszenia adresowe (7 wierszowe) po 2 K. (trzykrotnie 5 K. — 10-kr. 15 K).

Inseraty: $\frac{1}{16}$ str. 6 Kor. — $\frac{1}{8}$ str. 10 Kor. — $\frac{1}{4}$ str. 18 Kor. — $\frac{1}{2}$ str. 34 Kor. — $\frac{1}{1}$ str. 65 Kor.).

Na okładkach $\frac{1}{16}$ str. 8 Kor. — $\frac{1}{8}$ str. 15 Kor. — $\frac{1}{4}$ str. 28 Kor. — $\frac{1}{2}$ str. 50 Kor. — $\frac{1}{1}$ str. 90 Kor.

Na tytułowej (1-szej str.) $\frac{1}{16}$ str. 15 Kor. — $\frac{1}{8}$ str. 25 Kor. — $\frac{1}{4}$ str. 45 Kor. — $\frac{1}{2}$ str. 80 Kor. — $\frac{1}{1}$ str. 150 Kor.

Narożnikowe ogłoszenia (zamiast „Nadestanych”) u dołu każdej strony tekstowej zajmujące odcinek 5 ctm. kwadr. po 20 Kor., (3-krotnie 50 Kor. — 10-krotnie 150 Kor.).

Numer pojedynczy do nabycia: we LWOWIE Biuro dzienników i ogł. Sokołowskiego (Pasaż Hausmana), Księgarnia Altenberga (Plac Myrski) i Księgarnia Powszechna (Plac Halicki 14. W KRAKOWIE: Biuro ogł. i dzien. Hopcasa i Salamoniowej, ag. na dworcu kol., Księg. Gebethnera (Rynek), Księg. Spółki wydawn.

Szan. PT. Panów Lekarzy prosimy o wyłożenie N-ru w poczekalniach.

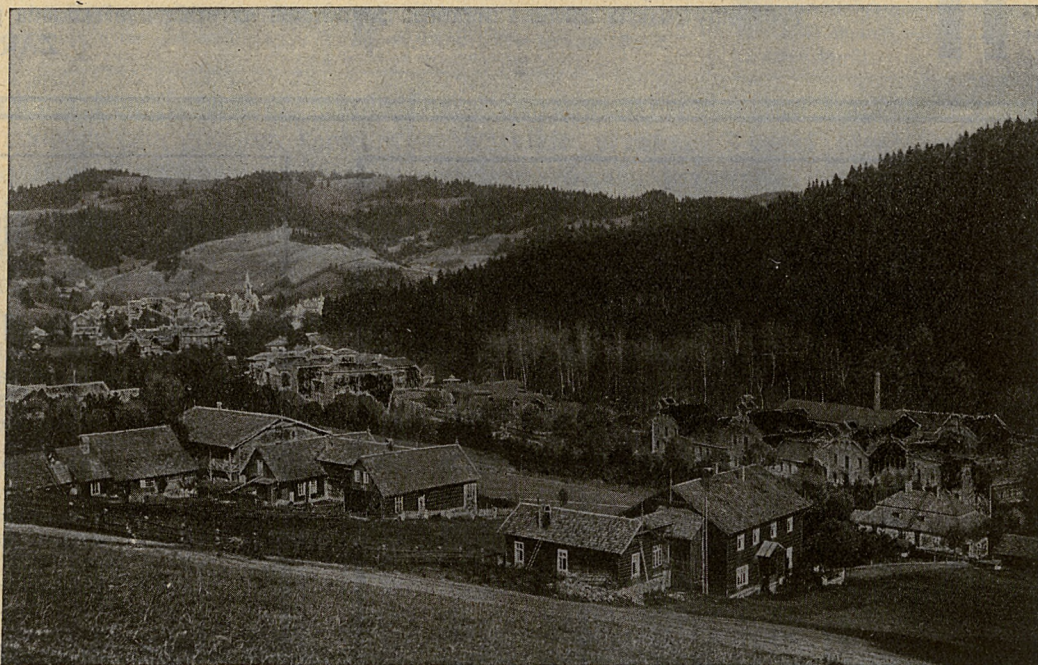
KRYNICA

C. k. Zakład zdrojowy w Galicji.

Środki lecznicze:

„Zdrój główny”, „Słotwinka”, „Zdrój Józefa” i „Zdrój Karola”, bardzo silnej szczawiny wapniowej i magnezyowo-sodowo-żelazistej. Kąpiele mineralne bardzo obfite w kwas węglowy, ogrzewane metodą Schwarza. Kąpiele borowinowe. Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego. Zakład hydropatyczny pod kierownictwem radcy ces. Dra Ebersa. Kąpiele rzeczne, elektryczne, mięsienie, leczenie dietetyczne i terenowe. Klimat wzmacniający podalpejski. Wody mineralne krajowe i zagraniczne. Kefir, żentylca, mleko sterylizowane. Gimnastyka lecznicza. Apteka.

Lekarze: Dr. Leon Kopff (zakładowy) z Krakowa, nadto 15 lekarzy wolno praktykujących. Mieszkania: Przeszło 1500 pokoi, z komfortem urządzonych, w cenie od 1 kor. 80 hal. wyżej. Dom zdrojowy z hotelem. Czytelnia, wypożyczalnia książek. Restauracja. Pensjonaty prywatne. Hotele. Cukiernie. Kościół. Kaplica. Cerkiew. Muzyka zdrojowa stała (dyrektor A. Wronski). Stały teatr miejski ze Lwowa, koncerty, odczyty, bale, wycieczki towarzyskie, place do gry w lawn-tenisa. Spacer w uroczę okolice Karpat. Rozległy park szpilkowy, wzorowo, urządzony, około 100 morgów obszaru. Frekwencja do 10.000 osób. Główne biuro redakcji i administracji wydawnictwa „NASZE ZDROJE” (Pod koroną) i tamże Biuro turystyczno-wywiadowcze.

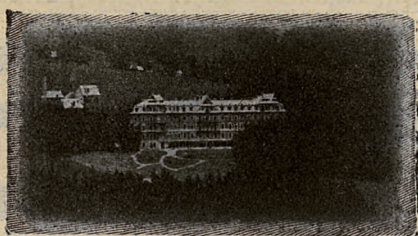
Cudownie położony w Karpatach, 600 m. nad poziomem morza. • Od stacji kolejowej Muszyna-Krynica godz. bitej drogi wygodnym powozem. W roku 1911 otwarcie budującej się już kolei. • Stacja kolei: MUSZYNA-KRYNICA. • Z Krakowa 5½ godzin, ze Lwowa 11 godzin, z Budapesztu 9 godzin, z Wiednia 14 godzin jazdy. Poczta trzy razy dziennie. • Urząd telegraficzny i telefon w miejscu.

Sezon od 15. maja do 10. października. W maju, czerwcu i wrześniu ceny kąpiel i pomieszczeń w domach skarbowych niższe. — W lipcu i sierpniu nie udziela się ubogim żadnych ulg w opłacie taks kuracyjnych. Rozsyłka wód mineralnych krynickich od kwietnia do listopada. Generalne zastępstwo sprzedaży wód krynickich ma firma N. Trauma Syn w Tarnowie. — Składy we wszystkich większych miastach w kraju i za granicą.

Bliższych wyjaśnień udziela i na żądanie broszury i prospekty rozsyła

C. K. ZARZĄD ZDROJOWY W KRYNICY.

Za zezwoleniem c. k. Dyrekcji kolejowych „NASZE ZDROJE” znajdują się we wszystkich pociągach państwowych kolei żelaznych na przestrzeni od Szczakowicy i Czerniowca aż do Wiednia (Dworzec północny).

DLA CHORYCH PIERSIOWO SANATORJUM W ZAKOPANEM

pod kier. Dr. K. Dłuskiego
od 11 K w zwyczaj za utrzy-
manie wraz z leczeniem.

LECZNICA HYGIENICZNA DRA TARNAWSKIEGO

W KOSOWIE

(ZA KOŁOMYJĄ) STACJA KOLEI
ZABŁOTÓW W GALICJI.

OTWARTA OD DNIA 1. MAJA
DO KOŃCA PAŹDZIERNIKA.

(8-?)

Największy w Polsce i najpoczytniejszy dziennik SŁOWO POLSKIE

wychodzi we Lwowie dwa razy dziennie.

Korespondenci w kraju, za kordonem i zagranicą. Co tydzień 16 stron
dużej 8-ki dodatku powieściowego.

BEZPOŚREDNIE WCZESNE I OBFITE INFORMACJE.

Jedyny w Galicji dziennik, w którym piszą wszyscy wybitni pisarze
polscy. :: Drukuje nowele, poezję, feljetyony literackie i jednocześnie
cztery powieści.

Przedpłata Słowa Polskiego wynosi: w Galicji i Austro-Węgrzech
z jednokrotną przesyłką pocztową kwartalnie Koron 7.50.

W Królestwie Polskim z wysyłką pod opaską bezpośrednio ze Lwowa
kwartalnie Kor. 15. Dogodniej jednak prenumerować na pocztę war-
szawskiej, która liczy w Warszawie bez odnoszenia do domu kwar-
talnie Rb. 2.95 kop., z odnoszeniem do domu kwartalnie Rb. 3.25 kop.,
a z przesyłką z Warszawy na prowincję kwartalnie Rb. 3.45 kop.

W Wielkim Księstwie Poznańskim z wysyłką pod opaską bezpo-
średnio ze Lwowa kwartalnie Kor. 12. Prenumerata kwartalna w urzę-
dach państwowych rzeszy niemieckiej Mrk. 7.06.

Hygieniczne przetłuszczone mydła toaletowe wyrobu

M. MALINOWSKIEGO

są sporządzone z zastosowaniem najnowszych wska-
zań nauki

Cena począwszy od 60 halerzy

Wystrzegać się licznych naśladownictw

SZCZAWNICA

ZAKŁAD ŹDROJOWO-KĄPIELOWY

położony 500 m. n. p. m. z 7 zdrojami silnej szczawy sodowo-słonej i żelazistej, skutecznymi w nie-
żytach narządów oddechowych i trawienia, po zapaleniu płuc i grypie, w rozedmie i przy wy-
siekach opłucnej, w początkach suchot w chorobach dróg moczowych i kobiecych w niedokrewności itd.

Znakomita górską stacją klimatyczną z kuracją mleczną, żentyczną i kefirową.

W górnym zakładzie WZIEWALNIA solankowa i balsamiczno igliwiowa, kąpiele gazowe
i hydropatyczne.

Mieszkania i inne urządzenia dogodne, postępowe i troskliwie dyzinfekcjonowane.

Sezon od 20-go maja do końca września.

Wody ze źródeł JÓZEFINY I MAGDALENY w aptekach i składach wód.

Prospekty rozsyła darmo i opłatnie, zamówienia na wodę i mieszkania przyjmuje

ZARZĄD ZAKŁADU.

(7-8)

JÓZEF WOJTYGA

ARCHITEKT I UPOW. BUDOWNICZY

w Nowym Sączu, ulica Szajnochy 1. 2

TELEFON Nr. 75.

BIURO ARCHITEKTONICZNE I PRZED-
SIĘBIORSTWO DLA WYKONYWANIA
WSZELKICH ROBÓT W ZAKRES BU-
DOWNICTWA WCHODZĄCYCH.

PROJEKTA, KOSZTORYSY WIL, ZAKŁA-
DÓW, HOTELI, PENSJONATÓW PO CE-
NACH UMIARKOWANYCH.

PRZEDSIĘBIORSTWO DLA WYKONYWA-
NIA ROBÓT BUDOWLANYCH, BETO-
NOWYCH, ŻELAZNO - BETONOWYCH,
KANALIZACYJNYCH I INNYCH.

(5-6)

Pilja Lwowskiej Księgarni Powszechnej
w Administracji „Naszych Źródojów“ w Krynicy
otrzymała na skład następujące nowości wydawnicze: ::

1. Ucieszne bajki — Jerzy Bandrowski
2. Romans Marty —
3. Wieża z kości słoniowej — Jaroszyński
4. Pan z Brzeżan — Ketrzycki
5. Madonna Poninska
6. Gawoty gwiazdne — Wrocławski
7. Anaswes (poemat) Mirski
8. Przygody brygadiera Gerarda — Conan Doyle
9. Niewolnicy miłości — Hanson Knut
10. Podpalacz — Heyermans
11. Ruleta oraz Tramte et Quarante w promieniach
Rentgena. (4-?)
12. Kult zdrowia i piękności — Dr. Bogdanik

AGENCJA HANDLOWA I PRZEMYSŁOWA

R. ALBINOWSKI i Sp. KRAKÓW KARMELICKA 4

ZALATWIA WSZELKIE TRANSAKCJE MIĘDZY PRZEMYSŁOW-
CAMI A PRYWATNYMI NABYWCAMI SZYBKO I SUMIENNIE.
POŚREDNICZY W SPRZEDAŻY WSZELKICH PRODUKTÓW PRZE-
MYŚLU GÓRNICZEGO, HUTNICZEGO, KERAMICZNEGO I ROL-
NICZEGO, ORAZ TECHNICZNEGO (MOTORÓW, MASZYN, POMP,
RUR I T. D.) DLA WYMIENIOMYCH GAŁĘZI PRZEMYSŁU.
PRZYJMUJE RÓWNIEŻ ZASTĘPSTWA POWAŻNYCH FIRM
PRZEMYSŁOWYCH Z WYŁĄCZENIEM FIRM PRUSKICH. □

SKŁAD PRZYRZĄDÓW LEKARSKICH

DRA BOLESŁAWA DROBNERA

Kraków, pl. Szczepański 2

(3-3)

POLECA:

WIBRATORY — APARATY ELEKTRYZACYJNE — PRZYRZĄDY
DO MASAŻU — SZESLONGI I HAMAKI DLA CHORYCH —
APTECZKI DOMOWE I T. P.

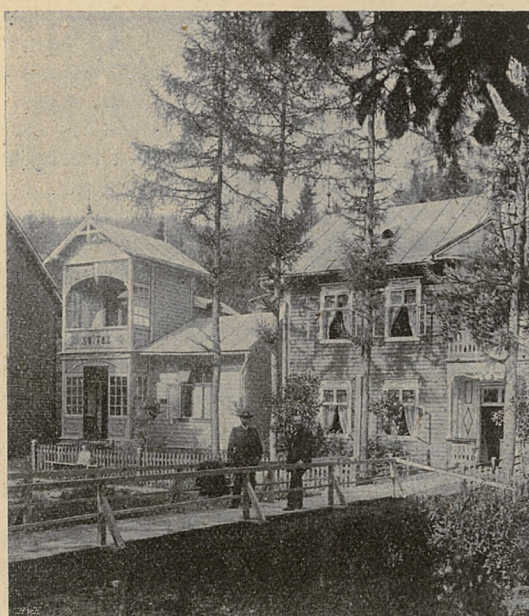
≡ Najlepsze adresy i wskazówki dla gości w Krynicy. ≡

Zrzeszeni Obywatele Krynicy

celem uprzywilejowania pobytu gościom kąpielowym w Krynicy w sezonie I-ym i III-im dają opust od cen mieszkań w swych willach w sezonie I. 30%, w III. 50%.

Polecenia godne wille Zrzeszonych, położone w najprzystępniejszych miejscach są następujące:

Willa „Braunfeld“
 „Pod Palmą“
 „Tatarska“
 „Pod Wisłą“
 „Pod Górale“
 „Bronisławy“
 „Bem“
 „E. Langer“
 „Grażyna“
 „Jutrzenka“
 „K. Mally“
 „W. Węgier“
 „Kamelia“
 „Alfredówka“
 „Trzy Korony“
 „Pod Tygrysem“
 „Pod Opatrznością“
 „Urszula i Stefania“
 „Alpejska“
 „Pod Krakusem“
 Pensjonat Dra Ebersa
 „Pod Koleją“

Willa „Plebani“
 „Jaskowski“
 „Marcisza“
 „Pod Ułanem“
 „Pod Kosynierem“
 „Świtez i Budrysówka“
 „Anny“
 „L. Kamyka“
 „Zofiówka“
 „Pod Złotą Bramą Kijow.“
 „Pod Zegarem“
 „Pod Szerbcem“
 „Pod Gwiazdą“
 „Emilia“
 „M. Redner“
 „Jadwinowska“
 „Pod Pogonią“
 „Dniestrzańska“
 Silberstein Słotwiny
 Skotnickiego Stanisława
 „Venus“
 Hotel Vogla

RADCA CES. Dr. EBERS HENRYK
 ordynuje w Zakładzie hydropa-
 tycznym.

DR. KMIETOWICZ FRANCISZEK
 ordynuje willa „Świtez“.

DR. BETTER IGNACY ordynuje
 w domu „Pod trzema różami“.

DR. BANDROWSKI JULIUSZ lek.
 dentysta, ordynuje „Pod Trąbką“
 (Deptak).

Two Zaliczkowe w Krynicy („Pod Kosynierem“ koło Domu Zdrojowego) z nieogran. poręką o własnym kapitale 100.000 K. **wypłaca** dla udogodnienia gościom kąpielowym **wszelkie przekazy i czeki pieniężne** Banków Król. Polskiego i Rosyi przez Akc. Bank Związkowy we Lwowie przesłane; również **przyjmuje wkładki oszczędnościowe z 5% oprocentowaniem.**

Przez rok cały otwarta w Krynicy apteka, ordynują stale: Radca Ces. Dr. Henryk Ebers, Dr. Franciszek Kmiotowicz i Dr. Juliusz Bandrowski (lek. dent.). Tak samo **cały rok bez przerwy funkcjonuje poczta, telegraf i telefon międzymiastowy**, jakoteż dostępne wszelkie udogodnienia życiowe i mieszkaniowe po bardzo przystępnych cenach. **Łatwo zatem mogą goście kąpielowi korzystać z sezonu zimowego w Krynicy** i uprawiać tu na znakomitych terenach sport saneczkowy i narciarski.

Polecenia godne adresy zakładów i firm kupieckich w Krynicy.

PENSJONAT MARJI SIEMIENSKIEJ willa „Pod Pogonią“ (za kościołem).

FRYZJER S. Wieder „Pod Jarząbkiem“ (za Domem Zdrojowym).

PROPINACJA w willi „Venus“ O. Engländera.

RESTAURACJA KOSZERNA „ALFREDÓWKA“.

SKLEP KORONEK Fr. Hippmann przy trafice Deptak.

SKLEP SPOŻYWCZY (śniadania, bilard) „Pod Zamkiem“ M. Rozankowski.

APTEKA „Pod Aniołem“ A. Nitribitta przy Deptaku.

PAWILON trafiki i wszelkich użyteczności, Jan Różankowski (Deptak u wejścia).

MATERJALY DRZEWNE Izak Müller (w Prowoźniku pod Krynica).

SKLEP KORZENNY i handel win A. Inles „Pod Zamkiem“.

WIKT DOMOWY i mieszkania A. Pudłowa — Szkoła polska.

L. NOWAKA sklep wszelkich potrzeb przy ul. Puławskiego za „Koroną“.

MASAŻYSTA i nacieracz kąpielowy St. Malarz.

PIEKARNIA ZDROWIA A. Kmiotowicza, sprzedaż detaliczna wszędzie pod nakryciem.

MAGAZYN KWIATOWY A. LITWORY w kiosku obok willi „Pod Ułanem“.

Dr. Lesław Gluziński.

Pierwszorzędne wskazania dla Krynicy, jako przodowicy zdrojowisk polskich.

Kwestja podniesienia naszych zakładów leczniczych i kąpielowych poruszana bywa od czasu do czasu zarówno przez fachowych ludzi, jak i przez tych, którzy widząc, że gdzie indziej lepiej, pragnęliby aby i u nas tak było

Głosy te odzywają się i najczęściej bez skutku przebrzmiewają. Smutny to objaw, lecz niestety prawdziwy.

A jednak kwestja ta niezmiernie ważną jest, żywotną, piekącą. Zaniedbanie dalsze naszych zdrojowisk musi je doprowadzić do upadku, co byłoby jedną zbrodnią więcej dokonaną na naszym kraju już i tak biednym, bardzo nękanym i zaniedbanym w wielu kierunkach — a zbrodnia tem okropniejsza, bo dokonana przez nas samych na nas samych.

Czuje to wielu, znających stosunki i warunki naszych zakładów kąpielowych — czują to wszyscy, którzy szukają w tych zakładach najcenniejszej rzeczy — straconego zdrowia. Wobec obudzonego poczucia, że tak jak jest, jest źle, że tylko energiczna konsekwentna, na podstawie gruntownie opracowanego planu a nie bezmyślna praca może podnieść nasze zakłady zdrojowe, pchnąć je na właściwe tory i choć powoli odrobić to co zaniedbane, śmielej podnieść można głos, bo przecież może choć dzisiaj nie będzie on głosem wołającego na puszczy, padnie na dobry grunt i wyda odpowiednie w przyszłości rezultaty.

Przodować w pracy tej powinien w pierwszym rzędzie zakład, który jest własnością c. k. rządu t. j. Krynica, bo natura obdarzyła ją wszystkim, co miała najlepszego i najpiękniejszego, a tylko od właściciela zależy, czy zakupie skarb, powierzony jego pieczy, czy też zrobi z niego, to co powinien zrobić: — wzorowy zakład leczniczy, gdzie dziesiątki tysięcy szukać będą zdrowia i dziesiątki tysięcy z błogosławieństwem na ustach wspominać go będą wdzięcznie za odzyskane zdrowie.

Przodować w tej pracy powinna Krynica, jako Zakład rządowy, dlatego, że warunki, w jakich się znajduje, są zupełnie odmienne, od warunków zakładów, będących własnością prywatną.

Jednostka, jako właściciel, robiąc wkłady, myśleć o tem musi, by one ile możności jak najprędzej procent odpowiedni przyniosły, boć przecie z dochodów swego Zakładu utrzymać musi i siebie i swoją rodzinę i wychować dzieci i wykształcić je i dać im chleb w rękę, bo to jest obowiązkiem ojca. Dla niego więc wkłady robione muszą w krótkim czasie wydać rezultat finansowy — bo nie wyżyje z błogosławieństw ludzi, którzy zdrowie w jego zakładzie odzyskali.

Odmienne są warunki, o wiele szczęśliwsze, zakładu, który jest własnością Rządu. Jakkolwiek i tutaj kwestja finansowa gra bardzo ważną rolę, bo zwiększenie wydatków na zakład bez równoczesnego zwiększenia dochodów musi się odbić w budżecie państwowym, to przecież kwestja finansowa w tym wypadku nie jest kwestją życia jak u prywatnego właściciela. Sumy wydane przez c. k. Rząd na zakład leczniczy nie wpłyną na równowagę budżetu, choćby wkłady przez lat kilka znaczniejsze robić trzeba, byle w przyszłości rezultat był prawdziwy. A dochód jaki rząd a właściwie państwo, którego Rząd jest tylko reprezentantem i zarządcą, odnosi, są odmienne od dochodu prywatnego właściciela.

Dochód prywatnego właściciela jest różnicą między wydatkami a dochodami; dochód państwa prócz tego jest w następstwie daleko większy i przy robieniu wkładów przez państwo uwzględnionym być musi. Wzorowo urządzony zakład ułatwia tylu ludziom odzyskanie zdrowia t. j. odzyskanie możliwości powrotu do pracy. Z pracy jednostek składa się majątek państwa. Im więcej ludzi odzyska zdrowie, tem więcej rąk do pracy, tem większy dochód jednostki — a przez to i dochód państwa, tem mniejsze obciążenie budżetu państwowego i krajowego w działach szpitalnego leczenia, inwalidów, emerytur etc. Państwo czyniąc przeto wkłady w zakład leczniczy, musi uwzględnić przy obliczaniu rentowności wkładów oprócz dochodu czystego — i te dalsze, stokroć większe, dochody. W tę samą bowiem ich rubrykę policzyć się musi jeszcze jeden ważny dochód. Podniesienie zakładu, postawienie go na tej stopie, na jakiej być powinien — musi zwiększyć ilość chorych, szukających zdrowia w zakładzie. Powoli zwrócić się musi prąd z zagranicy do Krynicy, bo ona ma bezsprzecznie

wyjątkowe warunki. Pieniądz wywożony za granicę zwiększy dochody wszystkich pracujących w Krynicy, a z wzmoczenie dochodu jednostek jest wzmoczeniem i siły ich podatkowej — więc państwo bardzo znaczny udział brać będzie w tych związkowych dochodach ludzi pracujących w Krynicy.

Jasną jest rzeczą, że przy układaniu budżetu w Krynicy nie można ograniczyć się na zestawieniu dochodów, jakie zakład przynosi i wydatków, jakie pociąga za sobą. Różnica z wydatków i dochodów jest tylko jedną częścią budżetu krynickiego. Wyżej podniesione dwa główne punkta uwzględnione być muszą. Jeden z nich, a mianowicie zwiększenie pracy przez ludzi, którzy odzyskali zdrowie w Krynicy, nie da się obliczyć, choć z pewnością wielką rolę by odegrał, gdyby mógł być ściśle obliczony, Drugi punkt: zwiększona siła podatkowa mieszkańców Krynicy z pewnością w kilkunastu latach, po zrobieniu odpowiednich wkładów przez Rząd, wybitnie się okaże.

Zapowiedzi zeszłoroczne większych inwestycji dla Krynicy ze strony Rządu, zaakcentowane zagajeniu ostatniej sesji Sejmu krajowego przez namiestnika kraju J. E. Dr. Bobrzyńskiego, powinny być niezawodną rękojmią ich urzeczywistnienia. Niemniej rok dobiega a planowane inwestycje znajdują się ciągle jeszcze w okresie wygotowywania projektów planów, których ostateczne zatwierdzenie przez każde z pięciu miarodajnych w sprawie Krynicy ministerstw łatwo i drugi rok na siebie czekać pozwoli mimo najlepszych nawet intencji rządu krajowego.

Lecz nie uprzedzając energiczniejszej nawet tych zamierzeń realizacji sędzę tem bardziej, że nie należy zaniechać ani dalszych starań i zabiegów ze strony interesowanych w rozwoju Krynicy czynników ani też zamknąć przedwcześnie dyskusji w sprawach tak ważnych i doniosłych, obchodzących zarówno stan lekarski jak i ogół publiczności całej Polski.

Jestem również przekonany, że w rządzie planowanych inwestycji są niektóre, z natury rzeczy mniej skomplikowane w zakresie prac przygotowawczych a pierwszorzędne dla przyszłości Krynicy znaczenia.

Mam tu na myśli nowe głębokie wiercenia.

Światło w tej mierze wskazówki zawarte są w pracy wiekopomnego reformatora Krynicy, prof. Dietla, wydanej jeszcze w r. 1857 w Krakowie¹⁾.

W ustępie tej pracy zatytułowanym: „Geognostische Verhältnisse“²⁾ rozbiera genialny autor stosunki geologiczne części Karpat od Szczawnicy aż do Bardjowa. Głównie zajmuje się geologią Krynicy i tych części Beskidu, które tworzą i otaczają Krynice i z których wytryskują źródła krynickie. Ustęp ten nie jest samodzielną pracą Dietla. Oparty on jest na badaniach geologicznych znanego geologa Zeischnera Ludwika prof. Uniw. Jagiell., który badania swe geologiczne Karpat ogłosił w pracy³⁾ wydanej w niem. języku w r. 1835 — w polsk.⁴⁾ 1836 — a dalsze studia po polsku w r.⁵⁾ 1843, zaś prócz tego, właśnie w czasie gdy Dietl pisał monografię Krynicy, napisał L. Zeischner przystępnie geologię tej części Beskidu t. j. Karpat, skąd źródła Krynickie wytryskują i oddał manuskrypt tej pracy do użytku Dietlowi, jak to Dietl w swej pracy wyraźnie zaznacza słowami⁶⁾:

Ich glaube daher seinen Angaben um so mehr folgen zu müssen, als er im Interesse der guten Sache sich die Mühe nahm eine kurze, sachliche und dem speziellen Zwecke angemessene Darstellung der geognostischen Verhältnisse des genannten Karpathengebirges auszuarbeiten und die Gefälligkeit hatte sie mir zur Benützung im Manuscripte zu überlassen. Indem ich daher diesem meinem Universitätskollegen den wärmsten Dank hiemit öffentlich ausspreche, erlaube ich mir sein Manuscript soweit zu benützen, als es mir für den Zweck dieser Monographie angemessen erschien.

Geologiczny więc opis Krynicy w monografii Dietla ma niepomierne znaczenie, bo oparty na studiach takiego znakomitego geologa jakim był prof. L. Seisatzner, wnioski więc tam zawarte nabierają tem większego znaczenia.

Szczawny karpaciek zawdzięczają powstanie swe ostatnim

¹⁾ Der Kurort Krynica etc. Krakau-Verlag der k. k. Finanz-Landes-Direktion 1857.

²⁾ Ibidem Str. 49.

³⁾ Zeischner Lud. Prof. U. J. „O wodach kwaśnych czyli Szczawach w Karpatach“. Pamiętnik farmaceut. Krak. 1836. T. III.

⁴⁾ Item deutsch im Neuen Jahrbuche für Mineral. Geognos. u. Geolog. v. Leonhard. Stuttgart 1835.

⁵⁾ Zeischner Lud. „Opis geologiczny Szczawnicy i Szlachtowej“. Roczn. Wydz. lekarsk. U. J. 1843. T. VI.

⁶⁾ Prof. Dietl. Der Kurort Krynica etc. Str. 56.

wybuchom wulkanicznym, których rezultatem jest utworzenie się źródeł bezwodnika kwasu węglowego CO_2 częściowo znikających, częściowo już stałych, który to bezwodnik łączy się z źródłami wody słodkiej i tworzy w ten sposób „szczawy” (Säuerlinge). Te szczawy przechodząc przez pokłady składające Beskidy rozpuszczają składniki rozpuszczalne i nabierają własności chemicznych, z jakimi je obecnie widzimy.

Co do szczegółów powstania źródeł krynickich odesłać muszę do pracy Dietla, która niezmiennie jasno i przystępnie kwestuje tę przedstawi. Oprócz chemicznych własności wody krynickiej zwraca Dietl w tym ustępie swej pracy uwagę i na fizyczne jej własności. Te właśnie uwagi zasadnicze stanowią podstawę wniosku podjęcia głębokich wierceń, są rodzajem obowiązującego „memento” a przeto przytoczyć je muszę do słownictwa:

„Schliesslich können wir eine die geognostischen und physikalischen Verhältnisse der Krynica'er Mineralwässer betreffende Wahrnehmung nicht unberührt lassen.

Die Temperatur des Krynica'er Mineralwassers ist eine sehr niedrige, woraus folgt, dass das, die Kohlensäure aufnehmende und in die mineralischen Bestandteile des Karpathensandsteines laufende, Süsswasser aus keiner beträchtlichen Tiefe hervorkommt. Sollten sachkundig angestellte Bohrversuche um den Quellenberg herum nicht auch laue und warme Säuerlinge zu Tage fördern? Säuerlinge, die ausser dem kohlensauren Kalke und kohlensauren Eisenoxydul auch noch kohlensauren Natron und Chlorsalze in weit grösserer Menge oder überhaupt unter ganz anderen Mischungsverhältnissen enthalten.

Die bisherigen analogen Erfahrungen, die durch Bohrversuche zu Tage geförderten, mächtigen, lauen und warmen Sprudel zu Nauheim, Homburg, Kissingen sprechen dieser Vermuthung lebhaft das Wort und dürften die Brunnenverwaltung von Krynica zu ähnlichen, unberechenbaren Nutzen verheissenden, Bohrversuchen bestimmen“.

Niska więc temperatura wody krynickiej (Die Temperatur des Quellwassers vom 5. bis 10. Oktober 1806 mittelst eines Thermometers, der mit dem der Krakauer Sternwarte genau übereinstimmte vom Prof. Schultes gemessen, stellte sich stets auf 7° Reaum, obwohl die äussere Temperatur die genannten 6 Tage von $11\frac{1}{4}$ — $13\frac{3}{4}$ differirte). wskazuje, że woda pochodzi z małej głębokości i Prof. Dietl wspólnie z Prof. Zeisnerem przypuszcza, że przez głębokie wiercenia uzyskaby się powinno w Krynicy szczawę ciepłą, która oprócz dotychczasowych składników zawierałaby mogła jeszcze i węglan sodowy i chlorek sodu, uzyskaby zatem można pierwszą cieplicę krajową.

Jakiej doniosłości byłoby to rzeczą, potrzebuje podnosić. Wskażę tylko na szybki wzrost Nauheim'u, na prosperowanie obojętnej cieplicy „Gastein“, na szybki rozwój Ragatz'u etc. A jeżeli Nauheim w równinie położone, w lichych klimatycznych warunkach tak szybko się rozwinął, jakież potężny będzie wzrost Krynicy, tej znakomitej stacyi klimatycznej, mającej prócz tego tyle innych środków leczniczych, już dziś iak piękne rezultaty dających. Bo też wskazania Krynicy będą bardzoobszerne: Nie tylko niedokrewni, nerwowi, ludzie, nie tylko kobiety z chorobami chronicznymi części rodnych, ale cały zakres chorych sercowych według dzisiejszej metody leczenia (Schott'a), chorych z chronicznymi cierpieniami reumatycznymi i zmianami na tle diathezy moczowej etc. ci, którzy szukają ratunku w Nauheim, Wiesbaden, Teplicach, Baden-Baden, Gastein, etc.— ci znajdą pomocu nas w kraju, w Krynicy, która wówczas musi zająć stanowisko światowego zakładu leczniczego. Nie my zagranicą szukać będziemy ratunku, tylko zagranic u nas, bo takich środków warunków, jakimi Krynica wówczas rozporządzać będzie, nie znajdziesz gdzie indziej.

Opierając się więc na zdaniu umieszczonem w pracy Dietla a właściwie prof. Zeischnera, a popartem jeszcze zdaniem drugiego znakomitego geologa prof. Rudolfa Zuber'a, który za swej bytności w Krynicy zupełnie zgodził się z orzeczeniem prof. Zeischnera i oznaczył nawet w przybliżeniu miejsca, gdzie wiercenia podjęte być powinny, muszę tu wskazać na pewne konsekwencje przedsięwzięcia głębokich wierceń, które tem samem wysuwają je na czoło wszystkich innych planowanych inwestycji dla Krynicy, tak co do czasu jak i znaczenia.

Szczęśliwe bowiem odkrycie cieplic w Krynicy stanie się wskazaniem do całego szeregu urządzeń

nieuniknionych, najpilniejszych, acz obecnym planem i westycy nieobjętych. O tyle też racjonalnem jest przedewszystkiem jak najrychlej wyprzedzić całokształt planowanych prac głębokimi wierceniami w miejscach przez powołane powagi oznaczonych, tak aby w razie spodziewanego pomyślnego ich wyniku móc nowe wskazania zestosunkować w organicznym związku wszystkich dotychczasowych urządzeń zdrojowych i planowanych inwestycji w Krynicy.

To też, ktokolwiek odtąd i w jakichkolwiek sprawach Krynicy, głos zabierze, nie popełni błędu kończąc go historycznem „Caeterum censeo” co do jak najprędzszego podjęcia głębokich wierceń; co że ze sprawą tą zwlekano lat 60, jest równie niewytłumaczone jak trudne do usprawiedliwienia.

WYBÓR WYDAWNICTW.

»Dom oszczędny«. Nakładem księgarni Gubrynowicza i Syna wyszło drugie znacznie już rozszerzone wydanie tak wybitny, rozgłosem cieszącego się dziełka pani generałowej Albinowskiej p. t. »Dom oszczędny«.

W tem drugim wydaniu szanowna autorka uwzględniła też i odmienne warunki Królestwa polskiego i dała całe działy nowe, dotyczące się gospodarstwa domowego. Dział o prowadzeniu domu [zawiera wskazówki i rady praktyczne w najnowszych potrzebach życiowych. Ciekawy jest dział o budżecie domowym i o życiu w rodzinie i poza domem, a wszystko skierowane ku ulepszeniu praktycznej oszczędności i postępowi. Mile działa na duszę polską wskazówka co do ofiar na cele narodowe. Część druga zawiera pouczenie o zapasach domowych, w tem rodzaju zakupna, towaroznawstwo w zakresie gospodyni domu i inwentarze domowe. Części trzecia, czwarta i piąta zawierają przepisy co do potraw zwykłych, kuracyjnych i jarskich, zaś część szósta jako dodatek nadzwyczaj wdzięczny zamieszcza traktat o matce i dziecięciu.

Autorka nie pomija nigdzie sposobności, by zwrócić uwagę na ton należyty, dobre zwyczaje i obyczaje w domu polskim. Uwzględniwszy to wszystko, jakoteż już sam zewnętrzny ozdobny wygląd nowego podręcznika dla rodzin polskich i łatwą orientację w tej stosunkowo obszernej pracy, przychodzi się do przekonania, że autorka, mająca już liczne za prace swe uznania, przez to nowe wydanie położyła znaczne zasługi dla społeczeństwa naszego.

Prymarjusz Dr. Józef Bogdanik: Kult piękności i zdrowia. Kraków 1910. Na półkach księgarskich pojawiło się dzieło, w którym autor wyszedłszy z założenia, że jakkolwiek się godzi z tem, aby kosmetykami, strojami zatrzeć ślady macosznego nieraz traktowania ustroju naszego przez naturę, żeśmy jednak nie powinni dążyć do tego celu kosztem zdrowia. Ściśle na podstawie naukowej a jednak bardzo przystępnie i barwnie daje więc wskazówki, jak pielegnować włosy, skórę, jak dbać o piękność kształtów ciała a zachować czerstwe zdrowie do późnego wieku. Autor chciał lekarzy zachęcić do większego zajmowania się tą stroną wiedzy lekarskiej a inteligentnemu czytelnikowi dać do ręki poradnik, który go ochroni od stosowania środków nieodpowiednich, drogich a nieraz zdrowiu szkodliwych. Cel ten w zupełności osiągnął.

Czytelnik znajdzie w dziele tem najnowsze zdobycze wiedzy lekarskiej. W osobnym rozdziale jest zwięzłe pouczenie o elektryzacji, röntgenizacji i radioterapii. Osobny rozdział poświęcony jest operacjom kosmetycznym a osobny mięsieniu i kształceniu zmysłów. Nie pominął też zabaw i sportów, które obecnie słusznie takim cieszą się wzięciem i naukowo uzasadnia dodatnie i ujemne ich strony. Jest także kilka uwag, dotyczących żywienia się i strojenia, dalej o używaniu wysoku, tytoniu itd.

Zarówno tedy lekarz jak laik, dbający nie tylko o piękność zewnętrzną powłoki swego ciała, ale i o piękne kształty tegoż i zdrowie, z pożytkiem dzieło Dra Bogdanika czytać i studyować będzie. W żadnym domu go brakować nie powinno.

Z sezonu w Krynicy

Obchód 25-letniego jubileuszu

Radcy ces.

Dra Henryka Ebersa

Pod zaszczytny znak jubileuszowy wstąpiła w d. 18 bm. cała Krynica w solidarnym wyrazie hołdu i wdzięcznego uznania dla 25-letniej, zasług pełnej pracy jednego z najwybitniejszych swych lekarzy, chluby Krynicy i zdrojownictwa polskiego:

Dra Henryka Ebersa.

To też w trwałej pamięci zapisać się obchód ten, w programie poprawionym przez samego Jubilata na punkcie nabożeństwa dziękczynnego w którym o godz. 8-ej rano uczestniczył Jubilat wraz z rodziną i najściślejsem kołem przyjaciół — jakoteż co do zaniechania bankietu składkowego, na który złożone pieniądze przeznaczył Komitet jubileuszowy w myśl intencji Jubilata na miejscowe cele humanitarne jako „Fundusz im. Dra Henryka Ebersa.

Pobudka ranna orkiestry zdrojowej wiązała już wcześniej myśli wszystkich z obchodem zredukowanym do skromnych ram zakładu hydropatycznego, przybranego przez wdzięczną Jubilatowi służbę w girlandy i festony ze świerków i kwiecica jakoteż w piękne supraportowe przeźroczyste czerwone, na którym widniały srebrne jubileuszu cyfry 1885—1910.

Skromny drewniany zakład wcześniej już przed 12 w południe otaczać zaczęła publiczność gromadząc się również malowniczymi grupami po przeciwnej stronie parku, na stokach parku zdrojowego.

Zbliżające się gremium lekarzy wraz z Komisją zdrojową, reprezentacją gminy, „Sokoła”, proboszczami obu wyznań i liczną grupę obywatelstwa i kuracjuszków zwiastowały dźwięki orkiestry zdrojowej pod batutą dyr. Wrońskiego towarzysząc wejściu delegacji do małego saloniku recepcyjnego w zakładzie gdzie po pozdrowieniu Jubilata pierwszy przemówił im. korporacji lekarskiej Dr. Cercha, wiceprezes Polskiego Twa balneologicznego jak następuje:

Czcigodny Jubilate i Kochany Kolego!

Radością wielką rozradowało się serce moje, gdy zgodny Szanownych moich Kolegów głos powołał mnie do spełnienia zaszczytnego a dla mnie wielce miłego obowiązku złożenia Ci Czcigodny Jubilate życzeń w dniu, w którym Krynica, „zdrojów polskich Królowa”, postanowiła uczcić 25-letnią rocznicę Twej w zdrojowisku pracy.

Radość moją i Ty zapewne odczuwasz, Kochany Henryku, że ja właśnie mam Ci złożyć w imieniu swoim i Kolegów wiązanek życzeń, ja, który prawie od samego początku patrzę i śledzę Twą owocną w Krynicy i dla Krynicy pracę.

Mój Boże! Lat 25 — łatwiej wymówić niż przeżyć. Okres to czasu dość spory, w którym wielcy upadli, mali się wzniesli, a młodzież miała dość czasu wyrość na męża i matki.

Co tu w tym czasie wspomnień ile radości, ile bólu, ile porywów zagasło, ile zamiarów szlachetnych nie doszło do skutku i utonęło w zapomnienia fali!...

Patrzącemu na Twą postać, na Twe pełne młodzieńczej werwy ruchy, na Twój zapał do pracy, ciśnie się na usta pytanie, ażali i Ty przeżyłeś ten okres czasu pracy, który Cię każe w poczet Jubilatów policzyć. A odpowiedź: Nie i Tak.

Nie zaprawdę bo na Jubilata nie wyglądasz, ale tak na pewne, bo nas tu wielu, co świadczyć możemy, żeś tu spędził przy pracy, na tem miejscu, wśród lepszej i gorszej doli lat z górą 25. Tu w tym zakładzie, który, rzec można, Twoją pracą i energią otworzyłeś, w którym wprowadziłeś metodyczne zastosowanie nowoczesnej hydroterapii, byłeś jednym z pierwszych, którzy w naszym kraju pokazali, że tą metodą leczniczą można znakomite wyniki otrzymać; tu, w tym zakładzie praca Twoja widoczna a świadczą o niej tysiące chorych, garnących się do Zakładu, świadczy rozwój jego, który, jak pomnę za czasów jeszcze, kiedy Cię w tej pracy wspomagałem, niebywale szybkim postępował krokiem.

Czemu tłumnie spieszo do Zakładu wodoleczniczego w Krynicy? Czy może wabiły chorych wzorowe i zbytkowne urządzenia Zakładu?

Zdaje się, że nie — owszem środki były i są bardzo skromne — a więc garnęli się do Ciebie, dla Twej przybywali osoby, by tu znaleźć pomoc w cierpieniach, prawdziwie braterską opiekę — i odyskiwali siły i zdrowie.

A i liczny zastęp młodych lekarzy rutynę w zakresie wodolecznictwa Tobie zawdzięcza.

Byłeś i zawsze jesteś wzorem dobrego Kolegi.

Na stanowisku prezesa Kółka lekarzy w Krynicy pracujesz najlepszymi ożywionymi dla Kolegów intencjami i z niezachwianą ufnością w szybko i pomyślny rozwój Krynicy.

Jako długoletni członek Komisji zdrojowej dawałeś zawsze dowody, że jedynie dobro zdrojowiska leży Ci na sercu.

Za tę Twoją niezmordowaną pracę przyjm Kochany Kolego Jubilate, życzenie z serca płynące od Kolegów i od Kółka lekarzy. Oby Ci Bóg udzielił sił i wytrwałości do dalszej tu w tej drewnianej siedzibie pracy, abyś też i w murowanej jak najprędzej rozwijał ją dalej z tą samą energią. Niech troski omijają Cię zdala, a choć czasem w życiu doznasz zawodu, bo ludzką to jest rzeczą, to przeświadczenie, że pracujesz dla dobrej sprawy, niech Ci będzie na troski balsamem. Wytrwaj w tej pracy nadal, aż do końca, bądź nadal wodzem w zakresie wodolecznictwa a dzielnym żołnierzem w pułku dzieci Krynickich dla dobra polskich wód »Królowej«; cierpiącej ludzkości.

Daj Bóg dożyć Ci złotych w Krynicy godów, abyś po najdłuższej owocnej pracy, gdy siądziesz przy kominku w otoczeniu rodziny, jako *bene meritis civis hujus reipublicae*, mógł o Krynicy powiedzieć to, co wyrzekł śp. prof. Brodowicz o ukochanej swej, krakowskiej Klinice:

„Tu spędziłem najmiłsze mego życia lata.
Troski słodziła praca, z pracy szła pociecha,
Dlatego też ze wszystkich kątów tego świata
Ten kącik mi się najmiłej uśmiecha”.

Koleżeński długi uścisk zamykał uczucie wdzięczności Jubilata, które w krótkich szczerych słowach wypowiedział również do następnego im. obywateli Krynicy przemawiającego p. Dembińskiego. Następnie jako delegat personalu zakładowego przemówił od lat znany dobrze kuracjuszm Jan Bujarski, jak następuje:

Czcigodny Panie Radco i Jubilate!

W ciężkiej i żmudnej pracy, wśród różnych trosk i życia pracowaliśmy obok Ciebie i pod Twoją opieką JWP. Radco. Przez 25 lat niejedną w tem czasie przeszliśmy dolę i niedolę, niejedną chwilę wesołą i niejedną przykrą, która nas złączyła a Twoja osoba, JW. Panie, Twoja wyrozumiałość, spokojność i łagodność dla służby zakładowej wszczepiła w serca nasze prawdziwe przywiązanie do Ciebie. Sprawiedliwość zaś z jaką karcieś opieszałość i nieposłuszeństwo służby mniej dbałej w spełnianiu swych obowiązków wyrobiła nas i wyszkoliła na godnych Ciebie pracowników. Tyś umiał zawsze WJP. Radco ocenić słusznie naszą pracę i starania i bronić nas i nasze interesy jako słabszych. To też dziś z wszelkiem uznaniem i niekłamną radością w sercu przyłączamy się w dniu Twego Jubileuszu z naszymi życzeniami, prostymi a z serca pochodzącymi do tych i tylu tak wymownych. Z Tobą JWP. Radco tych 25 lat mozolnej pracy minęło nam jak jedna doba, z Tobą chcielibyśmy jeszcze nadal pracować do drugiego 50-letniego jubileuszu a daj Boże zawsze w czerstwym zdrowiu, powodzeniu i uznaniu Twych zasług dobrego serca i uczciwej pracy.

Następnie w krótkich wymownych słowach składał Jubilatowi życzenia Dr. Müller, inspektor szpitali krajowych, dalej imieniem Komisji zdrojowej prezes jej, radca nam. i Starosta p. Strzelbicki, dalej im. „Sokoła” p. Albinowski wreszcie im. kuracjuszków ks. kanonik Hnatyszak, który niegdyś przed laty 21 sam doświadczył zbawiennej rady i opieki Jubilata.

Z wielkiem rozrzewnieniem dziękował Dr. Ebers wszystkim po kolei mowcom jakoteż Komitetowi i zebranym gościom za ten owacyjny obchód 25-lecia Jego pracy, którą pojmował zawsze i uważać będzie nadal jako prosty obowiązek lekarza-obywatela.

Nastąpiły wreszcie jeszcze osobiste wynurzenia życzeń ze strony wielu przybyłych gości poczem przy dźwiękach orkiestry uformowano jubileuszową grupę z jubilatami pośrodku, na tle zakładu artystycznie ułożoną, tak jak to przedstawia nasza ilustracja.

* * *

Godne tej uroczystości dopełnienie stanowiły liczne z całej Polski telegramy, które tu podajemy w porządku jak nadchodziły aż do wieczora:

Imieniem polskiego Towarzystwa balneologicznego z okazji 25-letniego jubileuszu przesyłamy życzenia, byś długie jeszcze lata mógł pracować z taką samą wybitną działalnością.

Prezes: PAREŃSKI.
Sekretarz: ZANIETOWSKI.

Zasłużonemu koledze na polu wodolecznictwa ad multos annos.
 Profesor JAWORSKI (Lwów).

*

W dniu Twego jubileuszu przesyła Ci serdeczne życzenia wraz z uznaniem za Twą tak wydatną 25-letnią pracę, kolega gimnazjalny, uniwersytecki i przyjaciel.

Profesor GLUZIŃSKI (Lwów).

*

Serdeczne życzenia Jubilatowi przesyła wraz z żoną
 Profesor MARS (Lwów).

*

Kochanemu Jubilatowi w dniu 25-lecia kierownictwa c. k. Zakładu hydropatycznego serdeczne „Szczęść Boże“ przesyła
 Profesor Roman BARĄCZ (Lwów).

*

Czcigodnemu Jubilatowi najserdeczniejsze życzenia przesyła kolega

Prof. PAREŃSKI (Kraków).

*

Kochanemu Jubilatowi serdeczne życzenia zasyła
 Dr. Kalikst KRZYŻANOWSKI (Lwów).

Życzę długich 25 lat zasługi.

Dr. ZAKRZEWSKI (Marjówka pod Lwowem).

*

Kochany Zaczyn Jubilacie zachowaj setne lata Twe złote serce i duszy pogodę, bądź i nadal chlubą naszą.

Dr. Wilhelm PISEK (Lwów).

*

Szczere życzenia w dniu jubileuszu 25-letniej pracy zawodowej.
 Dr. SOCHAŃSKI (Lwów).

*

Najszczerze życzenia w dniu jubileuszu 25-letniej pracy zawodowej.

Dr. SOCHAŃSKI (Lwów).

*

Jako wdzięczni pacjenci i wierni przyjaciele zasyłamy Kochanemu Jubilatowi „Niech żyje“.

Aleksandrowie SKARBKOWIE (Wiedeń).

*

W dniu uroczystym uznania 25-letniej pracy przesyłamy serdeczne życzenia zdrowia i sił na następne lata. Szczęść Boże.

WOJCIECHOWSCY (Kraków).

KRYNICA: Grupa uczestników jubileuszu Radcy ces. Dra Henryka Ebersa. (Od lewej ku prawej: rząd pierwszy: Pni Dr. Felauer, red. Dr. Bandrowski, radca Nam. Strzelbicki, Dr. Cercha, Jubilat, burmistrz Gembński, Ks. prob. Hnatyszak, Dr. Debicki, Dr. Müller, Dr. Kmietowicz, Dr. Cichoński, Dr. Mayer. Rząd drugi: Dyr. Wroński, Chrzaszcz, Ks. prob. Jasiak, zarz. zdroj. Brzeziński, Kubicki, prezes Sokół Albinowski, nacz. poczty Hamerski, (za siedzącymi) inż. Łukawski, Litwora, Dr. Aronsohn. Na schodach i werandzie goście i personal zakładu hydropatycznego.

Zasłużonemu balneologowi-hydropacie hołd uznania, czci i życzenia tych godów przesyła
 Redakcja „Zdroju Ciechocińskiego“ (Królestwo).

*

W dniu 25-letniego jubileuszu owocnej pracy na polu zdrojownictwa polskiego składa jak najserdeczniejsze życzenia
 Zarząd zdrojowy Truskawca.

*

Zarząd Zakładu kąpielowego w Niemirowie prosi Czcigodnego Jubilata o łaskawe przyjęcie najserdeczniejszych życzeń, oraz wyrazów podziwu dla niezmordowanej, bardzo owocnej pracy około naszego zdrojownictwa.

*

Dyrektor TEODOROWICZ.

Zasłużonemu Jubilatowi „ad multos annos“.
 Doc. Dr. SZUMOWSKI (Szczawnica).

*

Czcigodnemu Jubilatowi, niestrudzonemu pracownikowi na balneologicznej niwie, serdeczne szle z Truskawca życzenia „ad multos annos“
 Dr. PRASCHIL.

*

Proszę i odemnie przyjąć serdeczne życzenia.
 Dr. MAZANEK (Lubień).

*

Znakomitemu działaczowi na polu wodolecznictwa cześć i „ad multos annos“.
 Dr. BOGDAŃSKI (Delażyn-Zdrój).

Na dalsze ćwierć wieku szczęść Ci Boże w tej pocziwej wydanej pracy.
 Dr. Bolesław JAWORSKI (Kołomyja).

*

Przezacnemu Jubilatowi najserdeczniejsze życzenia składają.
 JENKNER i ZWONICZEK (Muszyna).

*

Zasłużonemu Jubilatowi setnych lat.
 Jan ANKWICZ (Wiedeń).

*

Całym sercem bierzemy udział w dzisiejszym jubileuszu. Daj Ci Boże zdrowia do dalszej użytecznej pracy.

Dr. Lesław GLUZIŃSKI

Drowa Zofia WĘGRZYŃSKA z synami (Lwów).

*

Z okazji 25-letniej rocznicy chlubnej działalności lekarskiej w Krynicy przesyłamy serdeczne życzenia „ad multos annos“.
 WOLSKI, prałat (Dębica).

*

W dniu uroczystym ślę najserdeczniejsze życzenia
 Drowie CHANIOWIE (Kołomyja).

*

Najserdeczniejsze gratulacje z okazji lat jubileuszowych przesyła
 Dr. FLIS (Kraków).

*

Serdeczne życzenia dalszej, równie wybitnej pracy
 Dr. Tadeusz GLUZIŃSKI (Kraków).

Jubileuszowe życzenia „ad multos annos“ przesyła
Biuro „Naszych Źródojów“ (Lwów).

Zacnemu balneologowi gratulacje przesyła
Filija krakowska Redakcji „Naszych Źródojów“.

Zdrowia i sił do dalszej pracy owocnej życzą
WESPANSCY (Kraków).

Serdeczne życzenia z okazji jubileuszu 25-letniej pracy Twej
w Zakładzie zdrojowym w Krynicy przesyła
Dr. Jan FLESZAR (Łańcut).

W dniu jubileuszu zasłużonej owocnej pracy życzę, byś zdrowy,
pogodny i zasobny jak najdłuższe lata pracował nie tylko z pożytkiem
dla drugich, ale także dla siebie.

Dr. Władysław PIASKIEWICZ (Kołomyja).

Jubilatowi serdeczne życzenia przesyłam, by Bóg dozwolił
w czerstwym zdrowiu doczekać złotego jubileuszu.

Karol SCHERANTZ (Radłów).

Kochanemu Jubilatowi najszczerze życzenia wszystkiego najlepszego
Florian KOZŁOWSKI (Truskawiec).

Serdeczne życzenia z okazji jubileuszu zasyła
Dr. DŁUSKI (Zakopane).

Również nadchodziły jeszcze w dniach następnych dalsze depesze z Warszawy i z zagranicy jakoteż od wielu wdzięcznych pacjentów, z zapowiedzią osobistego ich złożenia za przyjazdem do Krynicy,

Godnem dnia jubileuszowego zakończeniem była owacja wieczorowa, urządzona przez wdzięczne koło obecnych gości pensjonatu Dra Ebersa z inicjatywy pań.

Wchodzącego o zwykłej porze wieczery Jubilata powitała w przystrojonej odświętnej sali jadalnej imieniem wszystkich piękną przemową uroczą panna Marja B. ofiarując przytem przepiękną wiązaną kwiatów, poczem w serdecznym nastroju wśród zwykłej codziennej kolacji, przy której nie brakło humorystycznego toastu na cześć Jubilata spełnionego szklankami perlistej orzeźwiającej wody ze źródła Jana.

Wesoła towarzyska pogawędka, urozmaicona grą na fortepianie a nawet tańcem w kilka zdrowszych par zakończyła o przepisanej godzinie 10-ej ten dzień uroczystego obchodu 25-letniego Jubileuszu, który upamiętni na zawsze zapoczątkowany fundusz składkowy »imienia Dra Henryka Ebersa« na cele humanitarne Krynicy.

Wiadomości miejscowe.

Krynica, 24 czerwca 1910.

Pomyślnie zakończenie sprawy o drogę dojazdową do dworca. Dnia 16-go bieżącego miesiąca odbyła się w Krynicy rozprawa konkurencyjna dla publicznego dojazdu kolejowego do stacji Krynica. Udział wzięło w rozprawie oprócz reprezentantów władz autonomicznych, w osobach dyrektora kraj. biura kolejowego Kułakowskiego, starsz. inż. kraj. biura drogowego Czajkowskiego, sekretarza Wydziału pow. sandeckiego Kobaka, inż. Wydz. pow. Świrskiego, zastępców funduszu religijnego w osobach zarządcy zdrojowego dra Brzezińskiego i lustratora Studniarskiego, zastępców gminy Krynica w osobach naczelnika gminy Dembińskiego i radnego Vogla, zastępców komisji zdrojowej w osobach radcy Dra Ebersa, Dra Kmietowicza, Dra Wąsowicza z przewodniczącym komisji zdrojowej radcą c. k. Namiestnictwa Strzelbickim, zwyż 150 osób obywateli Krynicy.

Komisji przewodniczył sekr. Wydz. pow. p. Kobak. Po obejściu trasy i po nadzwyczaj ożywionej dyskusji przyjęto kierunek trasy odpowiadający istotnym potrzebom Krynicy, idący wzdłuż toru kolejowego następnie wzdłuż potoku Krynicy z staniem parku zakładowego, a wychodzący koło łazienek borowinowych w punkcie węzłowym zbiegu kilku ulic.

Z uznaniem podnieść należy ofiarność władz autonomicznych, konkurujących w pokryciu kosztów budowy, które nie szczędząc kosztów, dają komunikację odpowiadającą rzeczywistym potrzebom Krynicy, t. j. drogę 6 m. szeroką z obustronnymi chodnikami po 2 m. szerokości.

Budowa rozpocznie się w tych dniach pod kierownictwem inż. Wydz. kraj. Żukowskiego, zasłużonego wykonawcy projektu, któremu energii zawdzięcza Krynica szybki i wzorowy postęp wszystkich powierzonych mu przez Wydział krajowy robót.

„Wacht am Rhein“ w Krynicy, usłyszeliśmy w ub. niedzielę ze sceny amatorskiej na przedstawieniu kolonji dobroczynnem.

Za tego rodzaju »dobroczynność« pięknie dziękujemy, ale też wypraszamy ją sobie na zawsze i stanowczo pod odpowiedzialnością zdyskredytowania tej instytucji w Krynicy.

Zwiedzanie zakładu kąpielowego. Bawiący u nas na leczeniu inspektor szpitali krajowych WP. Dr. Müller zwiedzał przez

dwa dni w towarzystwie red. Dra Bandrowskiego zakład kąpiel mineralnych i borowinowych, hale maszyn, urządzenia dla przetwarzania borowiny jakoteż źródła same i ich ujęcie.

Duże zainteresowanie okazane sprawom Krynicy przez Dra Müllera zaznaczy się w przyszłości niezawodnie korzystnie w zakresie ingerencji przysługującej Wydziałowi krajowemu w dziedzinie naszego zdrojownictwa.

Przeciw partactwu kąpielowemu. Kółko lekarzy zdrojowych w Krynicy odbyło w piątek 17 bm. wstępne obrady w sprawie zgłoszonego na plenarnem posiedzeniu lekarzy radcy dworu p. Dra Merunowicza wniosku, iżby kąpiele mineralne i borowinowe Zarząd wydawał tylko na ordynację lekarską. Wniosek ten Dra Askenazego oparty na wezwaniu kolegów ordynujących w Gastein, rozestaniem do wszystkich w całym państwie praktykujących po zdrojowiskach lekarzy, zyskał świeżo nowe wpływowo poparcie przez delegację lekarzy do ministerstwa wyznań i oświaty.

To ostatnie wydało właśnie projekt nowej ustawy, dotyczącej zdrojowisk, kąpiel, wysyłki wód mineralnych itd. Ustawa ta wyjdzie dla całego państwa, dotyczy więc i naszych zdrojowisk.

Otóż w projekcie tym nie uwzględniono należycie stawianego od szeregu lat postulatu lekarzy, aby kąpiele tak silnie działające, jak kąpiele błotne i z bezwodnikiem węglowym były chorem wydawane jedynie na zlecenie lekarskie, a to celem uniknięcia nieszczęśliwych wypadków, jakie się co roku zdarzają w każdym niemal zdrojowisku, a które są następstwem nierozważnego i nieracjonalnego leczenia się kuracjuszy bez zasięgnięcia porady lekarzy.

W ubiegły piątek żądania lekarzy w tym kierunku przedstawiła ministrowi oświaty ponownie deputacja lekarzy praktykujących w zdrojowiskach czeskich (Karlsbad, Marienbad, Francensbad i i.) złożona z Dra Zdzisława Szczepańskiego i Dra Maksa Loewy'ego. Minister przyjął deputację przychylnie i przyrzekł sprawę dokładnie rozpatrzyć.

W dyskusji na piątkowym posiedzeniu Kółka trafnie zdefiniował tę sprawę z zasadniczego stanowiska nauki lekarskiej jako »partactwo« tolerowane jeśli nie uprawiane przez zarządy zdrojowisk a przeciwnie brzmieniu ustaw co do sprzedaży bez ordynacji

lekarskiej leków silniej działających jak kąpiele mineralne, kwasowęglowe i borowinowe i niebezpiecznych w zastosowaniu dowolnem jak o tem przekonuje kazuistyka wszystkich zdrojowisk nie wyłączając Krynicy.

Dalsze w tej sprawie narady odłożone do następnego posiedzenia zakończy niezawodnie jednomyślna uchwała wniesienia do Kraj. Rady Zdrowia umotywowanej petycji.

Wskazaniem jest jednak by również lekarze wszystkich innych naszych zdrojowisk sprawę tę ważną postawili na porządek dzienny swych zebrań i podobne petycje jak najprędzej do krajowej rady Zdrowia wniosli.

Obchód rocznicy Grunwaldu jak można wnosić z dotychczasowych przewlekłych i mało owocnych obrad kooptowanego Komitetu spadnie najprawdopodobniej na barki samego Sokoła, który też dał inicjatywę obchodu.

Komplikuje się tu zamierzony udział Komisji zdrojowej, która radaby przy tej sposobności uzyskać zwiększenie funduszu na pomnik Grunwaldzki zaprojektowany przez art. rzeźbiarza p. Stasiaka.

Zdjecie grupy z jubileuszu radcy ces. Dra H. Ebersa w znakomitem wykonaniu artystycznym są do nabycia w Zakładzie fotogr. pni Marji Olnek.

Przyjazd teatru lwowskiego nastąpi w d. 4 lipca, zaś w środę d. 6 lipca rozpocznie szereg przedstawień sezonowych »Wesele« St. Wyspiańskiego w znakomitem wykonaniu pierwszorzędných sił.

Na sezonowy pobyt zjeżdża też do Krynicy dyr. Heller z rodziną, co dobrze wróży o części koncertowej sezonu, w której można liczyć na udział tak znakomitej śpiewaczki jak pni Irena Bohus-Hellerowa.

Naturalna gorzka woda czeska

SZARATICA

Działa znakomicie nie tylko przy zatwardzeniach ale i przy septycznych katarach kiszek.

Broszury bezpłatnie wysyła

Zarząd Szaraticy

w Krzenowicach, na Morawach.

(9-20)

Przegląd zdrojowisk i uzdrowisk.

❧ **Szczawnica.** Dużo jest w tym sezonie między gośćmi gadania o przyszłym zarządzie Szczawnicy, jaki też on będzie z ramienia obcego właściciela, hr. Stadnickiego. Dotąd dopiero połowę objął nowy zarząd, mianowicie dolną połowę Szczawnicy, i to, co tutaj zostało zrobione, niewątpliwie świadczy o wielkiej sprężystości i energii jego pełnomocnika p. Juliana Manieckiego. W krótkim stosunkowo czasie, bo tylko w ciągu wiosny wszystkie domy zakładowe dawnego dolnego zakładu zostały częściowo zburzone, na nowo postawiane, nowym dachem pokryte i zupełnie na nowo umeblowane. Z dawnej rudery nie zostało dzisiaj ani śladu.

Z tego początku można wnosić, że i na przyszłość całe odbudowanie Szczawnicy pójdzie w takim samym tempie.

Ku wielkiej radości całej Szczawnicy z Krościenkiem i okolicą bawił tutaj niedawno przedstawiciel Wydziału krajowego radca Kułakowski, dyrektor biura kolejowego, który badał na miejscu wszystkie dotychczasowe projekty linii kolejowych i oświadczył się za budową kolei od Starego Sącza do Krościenka, oddalonego od Szczawnicy o parę tylko kilometrów.

Budowa tej kolei możliwą jest zdaniem jego dopiero w roku 1912, a oddanie jej do publicznego użytku w roku 1913. Obecnie sprawa zależy ma tylko od tego, żeby lista prywatnych subskrypcji doszła do wykończenia miliona koron.

W miłym oczekiwaniu kolei goście jadą do Szczawnicy powozami, a jadą zresztą w większej ilości, niż w roku ubiegłym po-

mimo świąt żydowskich, które żydom stały na przeszkodzie w rozpoczęciu kuracji.

Dr. F. L.

❧ **Ciechocinek** wybija się swą frekwencją na około zdrojowisk polskich. Oto od 21. maja do 2. czerwca włącznie przybyło na kurację 2202 osoby. Do kasy Zarządu z wpisanego wpłynęło 6251 rb. 50 kop., za bilety kąpielowe i proceduralne 8421 rb. 60 kop. Kąpeli wydano 9685. Cyfry te to rezultat nieustannej zabiegliwej pracy zarządu, co prawda dysponującego środkami pieniężnymi, jakich zazdrościć mu mogą zdrojowiska inne, wraz z Krynicią. Dla tej ostatniej godzien przykładowy system obracania corocznie całego czystego dochodu na nowe inwestycje, a w tym lwia część na wiercenia, dzięki czemu mamy tu nieprzebraną obfitość wody mineralnej, tak ze źródeł, jak i w zapasowych rezerwoarach. Jak zawsze tak i w tym roku największą stanowi atrakcję znakomita orkiestra pod dyr. Sielskiego z cyklamami koncertów piątkowych symfonicznych od godz. 7—10 wieczorem. Druga atrakcja to teatr komedjowo-operetkowy, wcale dobry a urozmaicony w repertuarze, skoro w jednym tygodniu mieliśmy „Harde dusze” na uczczenie pamięci Orzeszkowej, „Sędziów” Wyspiańskiego, „Męża od biedy” Blizińskiego, „Rewizora” Gogoła, a z operetek „Wesołą wdówkę”, „Krysię leśniczanek” i „Szalona dziewczyna”.

Budzi się też do życia i Two Przyjaciół Ciechocinka, zapowiedziany pierwszy wieczór koncertowo-taneczny na 18. b. m.; osobno odbywać się będą podwieczorki taneczne dla dzieci pod kierownictwem pani Kuczalskiej.

Rozpoczęło też swą humanitarną czyn-

ność nasze Gniazdo ratowania dzieci skrofulicznych a cały ten obraz naszego tu ruchu towarzyskiego i życia zdrojowego wierne odtwarza „Zdrój Ciechociński” w czwartym już roku zasłużonego dla Ciechocinka wydawnictwa, którego kierunek po red. Drze Bandrowskim objął w tym roku dawniejszy sekretarz redakcji p. Arnold Barth.

❧ **Lubień** notuje w tym sezonie znacznie większą ilość gości i znacznie większe ożywienie towarzyskie niż r. z. Przyczyniają się do tego znakomicie spacerowe niedzielne i świąteczne pociągi. Przybywający wycieczką goście obznajamiają się z zakładem i zachęcają do wyboru Lubienia na kurację. Wycieczkom tym idzie na rękę zapobiegliwy Zarząd zakładu. W ten sposób przy ślicznej pogodzie odbył się w Lubieniu 12. b. m. wspaniały festyn techników, urządzone przez „Koło techniczne”. Przy dźwiękach marsza sokolego ruszono do zakładu, a w 10 minut później zaroił się park i deptaki i rozpoczęła się właściwa zabawa festynowa z jej loterjami, kołem szczęścia itp. rozrywkami. Punktem kulminacyjnym festynu była noc taneczna, urządzona w sali balowej, gdzie dawno nie bawiono się tak ochoczo i z taką werwą aż do odejścia pociągu o godz. 7 rano. Dość powiedzieć, że do kadryla stanęło 80 par.

Dzień ten rozpoczął sezon zabawowy z programem już z góry na cały przeciąg czasu od 10. czerwca do 30. września ułożonym, przewidzianym na wszystkie czwartki i niedziele reuniony, 2 przedstawienia teatralne tygodniowo, festyny, reduty, regaty na stawie, wycieczki, koncerty i inne rozrywki.

OD REDAKCJI: Rękopisy i wszelką korespondencję prosimy od 1-go czerwca zwracać do Głównego Biura „Naszych Źdrowi” w Krynicy „Pod Koroną”.

Biuro lwowskie (filjalne przez sezon) czynne jest codziennie w godz. popołudniowych w zakresie administracyjno-informacyjnych.

POD KIERUNKIEM LEKARSKIM

Dr. Juliusza Bandrowskiego

otwarty został w Krynicy
w domu „pod Trąbką” przy deptaku

Nowy Zakład dentystyczny

prowadzony przy udziale konces.
Asystenta technika

p. Jana Jaśkiewicza

Ogłoszenia adresowe.

WSZECH NAUK LEKARSKICH

— **Dr. J.** — LEK. ZAKŁADOWY
MAZANEK w Lubieniu
ord. tamże od 15 maja br. — Lwów, Cłowa 12.
3—4

Dr. ANDRZEJ KRYSIŃSKI z Warszawy,
ordynować będzie jako lekarz zakł. w Połędzie.

Dr. MARJAN HERLINGER
ordynuje Villa „Ausonia” w Lovranie (k. Abazji).
DELATYN, zdrojowo-lolankowe, (Patrz. ogł.)

SZCZAWNICA Zakład zdroj.-kąpiel. (Patrz ogł.)

Dr. TOKARSKI
dyr. zakł. ordynuje w Nałęczowie.

DOC. UNIW. Dr. SZUMOWSKI
lek. zakł. ordyn. przez lato w Szczawnicy.

Dr. KOŁĄCZKOWSKI, Sanatorium i Pensjonat
„Marta” w Szczawnicy, Zakład wodolecznicy.
(patrz ogłoszenie).

Dr. M. WOLFHEIM z Warszawy, ordynuje
w Nauheim (Reinhardstr. 1).

Dr. PRAGER ordynuje w Marjebadzie.

Reichenhal willa Schönheim

ordynuje jak corocznie do końca września

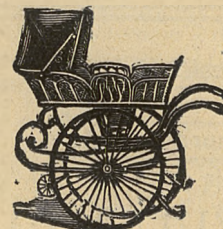
Dr. W. Sadowski

Restauracja Olexego i Cukiernia

w Zakładzie górnym w SZCZAWNICY poleca
we własnych willach z komfortem urządzonych
mieszkania z pensjonatem lub bez. (4—4)

Dr. ST. KONWERSKI z Warszawy, lekarz
zakładowy w DRUSKIENIKACH
Ordynuje tamże w sezonie w „Parku Źdrowym”.

SZYŃKI à la PRAGSKIE, Kiełbasy czysto wie-
przowe wysyła na prowincję po cenach
hurtowych **MICHAŁ WOJCIECHOWSKI**,
Fabryka wędlin Lwów. Sklepy: Asnyka 2
i Krakowska 1. (8-10)

LEŻAKI składane, Meble
ogrodowe, Kosze podró-
żne, Pudła na kapelusze
i suknie damskie, Hygie-
niczne wózki dla dzieci
po cenach fabrycznych
sprzedaje

A. KONIEWICZ
Lwów, ul. Batorego 1. 21
ilustr. cenniki franko.

MECHANOLECZNICZY I ORTOPEDYCZNY
ZAKŁAD ZANDEROWSKI

KRAKÓW, ZYBLIKIEWICZA 9 :: TEL. 796

Oryginalne aparaty Dra Zandera (Sztokholm) opo-
rowe wahadłowe i poruszane elektrycznością
Gimnastyka lecznicza i ortoped. Leczenie gorącym powietrzem.
Miesięcznie ręczne, wibracyjne i elektryzowanie.

ZAKŁAD OTWARTY od 8-1 i od 4-7.

WŁASNA PRACOWNIA GORSETÓW, sztucznych kończyn,
opasek przepuklinowych i t. d.

Aparat Roentgena w celach rozpoznawczych chorób
wewnętrznych i chirurgicznych

Dr. Merz, Dr. Staszewski, Dr. Wachtel.

Treść Nr. 9.

1. Dr. Lesław Glużiński: Pierwszorzędne wskazania dla Krynicy, jako przodownicy zdrojowisk polskich. — 2. Wybór wydawnictw.
3. Z sezonu w Krynicy: Obchód 25-letniego jubileuszu Radcy ces. Dr. Henryka Ebersa. — 4. Wiadomości miejscowe. — 5. Przegląd
źdrowisk i uzdrowisk. — 6. Najlepsze adresy i wskazówki dla gości w Krynicy. — 7. Ogłoszenia.

TRUSKAWIEC

Dr. Tadeusz Praschil

b. asystent Uniwersytetu i sekundariusz
I. kl. Szpit. powsz. we Lwowie
ord. jak w latach ubiegłych w Truskawcu
od 15 maja do 30 września
Plechówka Telefon Nr. 2.

Dr. STANISŁAW PRZYBYLSKI

b. Asystent klin. chirurg. i położn.-ginek. Uniw. Jagiell. w Krakowie — ordynuje podczas sezonu w Franzensbadzie Pałast-Hotel, wejście od Kirchenstrasse. (5-16)

Dr. K. Osiński z Warszawy
ordynuje od I/VI do I/IX w Essentuki na Kaukazie.

Dr. S. SKOWROŃSKI z Warsz. ord. w Połędze.

B. asystent Kliniki chor. wewn. Un. Jag.

Dr. Kazimierz Flis

ordynuje w chorobach wewnętrznych
specjalnie żołądkowych i kiszkowych

Kraków, ul. Szewska 27

BIURO ARCHITEKTONICZNE dla budowlanych i żelazno-betonowych robót w zdrojowiskach (patrz ogłoszenie). (5-6)

HOTEL SANS-SOUCI, urządzony z największym komfortem, składający się z 32 pokoi, we Lwowie, ul. Szajnochy 5, (przecznica ul. Sykstuskiej i Kopernika), pod zarz. właściciela M. Danka. (8-10)

Mydła toaletowe MALINOWSKIEGO (patrz ogłoszenie). (4-?)

Dr. GOLDBERG z Warszawy ordynuje przez lato w Druskienikach.

Dr. Kazimierz Gerus

lekarz zakładowy

ordynuje od 15-go maja

w Truskawcu

Willa Jadwinówka

(7-10)

Willa „Gwiazda“
w Krynicy

bardzo blisko łaźni mineralnych i borowinowych położona, poleca pokoje wygodnie urządzone w cenach bardzo umiarkowanych

Pierwszorzędna Pracownia ubrań męskich i damskich
TADEUSZA WĘGLARSKIEGO

w Krakowie, Rynek główny I. 19.

w SEZONIE LETNIM w ZAKOPANEM

Wykonuje wszelkie ubrania podług najnowszej mody z własnych doborowych, krajowych i zagranicznych materij. W konfekcji damskiej stosuje krój angielski. — Ceny możliwie najniższe. (5-10)

IWONICZ

Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny

(Stacja kolejowa Iwonicz w Galicji).

Najsilniejsza szcawa słono-jodowo-bronowa. Oddawna stwierdzona jej skuteczność we wszystkich postaciach zotzów (skrofuloza) w chorobach kości, jamy nosowej, uszu, skóry i wogóle we wszystkich chorobach, wymagających przyspieszenia i odnowy materji. Leczenie ortopedyczne i masażowe. Inhalatoria systemu „Waldenbura“ i systemu „Clara“. Kąpiele w gorącym powietrzu „Polana“ tudzież sztuczne kąpiele gazowe.

Lekarze zakładowi: Docent Dr. Antoni Gabryszewski ze Lwowa i Dr. Grzegorz Turzański z Jarosławia, tudzież 6 lekarzy wolno praktykujących.

W sezonie I od 15 maja do 20 czerwca i w III od 20 sierpnia do końca września mieszkania znacznie tańsze. — Uwolnienia od taksy na podstawie świadectw ubóstwa udziela się tylko w I i w III sezonie.

Urządzenia zakładu wzorowe, oświetlenie elektryczne, wodociągi, kaplica zakładowa, w której odprawia się codziennie Msza św.

Zamówienia na mieszkania, wodę mineralną, sól, tłuszcz i miód przyjmuje i wszelkich objaśnień udziela

Dyrekcja Zakładu
Zdrowo-kąpielowego w Iwoniczu.

(4-5)

POŁĄGA

JEDYNE POLSKO-LITEWSKIE MORSKIE KĄPIELE NA OTWARTEM WYBRZEŻU BAŁTYKU

Z lasem sosnowym i długim pomostem. — Zimne i ciepłe morskie kąpiele. Hala gimnastyczna Dra Skowrońskiego.

Kurhaus przebudowany i powiększony, przy nim urządzona studnia artezyjska, wodociąg, kanalizacja. — W kurhausie hotel, restauracja, czytelnia, bilard, wille, pensjonaty. — Nowy zarząd. Teatr, orkiestra, reuniony, koncerty, wycieczki. — Kościół, poczta, telegraf, apteka na miejscu. Lekarz zakładowy Dr. Krysiński z Warszawy. Kurhaus otwarty od 1 czerwca do 15 września.

SEZON OD 1 CZERWCA DO 15 WRZEŚNIA

Dojazd przez Prusy do Memla (Kłajpeda) z tamtąd dorożką (pół godziny). — Z Cesarstwa i Królestwa przez Libawę lub Prekulny (Libawo-Rom). Objasnienia, wynajem mieszkań:

Zarząd kąpielowy (p. Jasińska) Połaga gub. Kurlandzka.

Sezon trwa od 23-go maja do 13-go września.
Najstarsze radio - czynne zdrojowisko solankowe
istn. od r. 1789.

DRUSKIENIKI NA LITWIE (GUB. GRODZIENSKA)

Zakład zdrojowo-kąpielowy w wspaniałym położeniu nad Niemnem. Kąpiele solankowe, borowinowe, kwasowogłowe, elektryczne i inne. Zakład hydropatyczny, sala gimnastyczna. Warunki klimatyczne i sanitarne wyjątkowo dobre. Zdrój otoczony sosnowym borem, grunt i podłoże przepuszczalne. Miejscowość uroczą, rozrywek i wycieczek dużo, życie tanie. Ordynuje 32 lekarzy. Wskazania: skrofuty, reumatyzmy, niedokrwistość, choroby kobiece, nerwowe, paraliże, podagra, cierpienia żołądka i kiszek, nieżyty dróg moczowych. Dojazd od st. kol. Warsz.-Petersb. Porzeczce 17 w. doskonałej szosy. — Samochody, powozy, omnibusy, bryczki.

Prospekty na żądanie wysyła Biuro zdrojowiska:

DRUSKIENIKI (gub. Grodzieńska).

(9-15)

W uroczej okolicy lesistych Karpat
wschodnio-południowych na wys.
400 m nad poz. morza położony

Od Lwowa 6 g. koleją przez Stanisławów. 6 pociągów dziennie, na miejscu dwa dworce kolej. miejski i przystankowy tuż przy łaźniach.

NOWO ZBUDOWANY WZOROWY ZAKŁAD KĄPIELOWY

o 24 kabinach łaźniowych z porcelanowymi wannami i wszelkimi wygodami.

NOWE INHALATORJUM

z ulepszonym przyrządem Wassmutha z WZIEWALNIAMI solankowo-balsamicznymi. — Dostateczna ilość mieszkań (250-300 pokoi) tanich — z kuchniami lub bez nich — dwie restauracje w miejscu — aprowizacja łatwa i tania na miejscu — cotygodniowe większe targi.

(4-10)

Najsilniejsze zdrojowisko solankowe o 33% wysycenia

Lekarze zdrojowi: DR. BOGDAŃSKI i DR. HARASOWSKI

Warunki klimatyczne podalpejskie

Przepiękne bliźsze przechadzki i wycieczki dalsze pieszo, powozami lub też koleją do DORY, JAREM-CZA, MIKULICZYNA, Tatarowa, Worochty Czarnohory i na stronę węgierską poza Körösmező. — Zgłoszenia o mieszkania przyjmuje i wyjaśnień udziela zarządzający zakładem Urząd gminny Delatyna.

Pensjonat hydropatyczny w Szczawnicy

PROWADZONY WE WŁASNYM ZARZĄDZIE

Kuchnia renomowana — Ceny umiarkowane

20 MORGOWY DLA PENSJONARZY
PARK Z KĄPIELAMI SŁONECZNYMI. — WY-
CIEZKI, CZYTELNIĄ I T. P.

Bliższych informacji udziela właściciel i kier. Zakładu

Dr. Kołaczkowski.

(9-14)

ZDRÓJ

„BURKUT“

poczta ŻABIE, stacja
kolei **WOROCHA**

Szczawa żelazista jak Kry-
nica i Franzensbad

Położenie połonne 1013
metrów nad morzem.
Pensja dziennie 5 koron.
Stacja klimatyczna par
excellence dla przepra-
cowanych urzędników
i księży.

Otoczenie obszarów la-
sów świerkowych i po-
łonin :: Kąpiele w Cze-
remoszu, kąpiele mine-
ralne :: Zabawy, tenis,
kręgielnia i t. p.

Prospecta i informacje
przesyła
ZARZĄD ZAKŁADU.

(4-1)

Powszechnie dzisiaj polecana Woda Krościeńska **Stefana**

(3-5)

znakomita szczawa lecznicza

wyborna Woda stołowa

jest do nabycia we wszystkich aptekach

i składach wód mineralnych

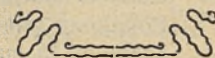
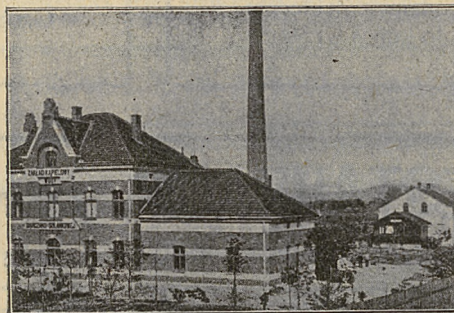
NIEMIROW ZAKŁAD KĄPIELOWY siarczano-solno-alkaliczny

Naparzanie gorącym powietrzem, masaż, elektryzacja, kąpiele
ręczne. Leczą się: reumatyzm, artretyzm, skrofule, choroby skórne,
nerwowe, kobiece. — ZNAKOMITE LETNISKO. 2000 morg. lasów
szpilkowych. Suche położenie. Najtańsze miejsce kąpielowe.

Własna orkiestra. Poczta, apteka, kościół, cerkiew. Lekarz zakładowy. Stacja
kol. Jaworów, Rawa Ruska lub Horyniec. Informacji udziela **ZARZĄD.**

(7-8)

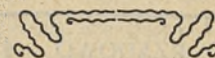
Zakład kąpielowy siarczano-solankowy

urządzony

z wielkim
komfortem

poleca się

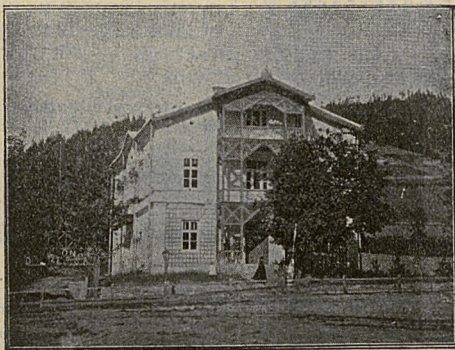

W Podgórzu pod Krakowem.

(4-6)

Pensjonat Hydropatyczny

**Dr. Ebersa
w Krynicy**

Założony w r. 1890 — obe-
nie odnowiony, prowadzo-
ny we własnym zarządzie.
Pokojów 65. Kuchnia pod
dozorem lekarskim. Stała
opieka 3 lekarzy. Własne
ogrody, park, urządzenia do
zabaw, Kasy. Telefon
międzygminowy. Prospekt
na żądanie. Adres: Dr.
Ebers, Krynica.

Gazeta Narodowa

wychodząc dopiero wieczorem, jest w możności zamieścić wiadomości o wszystkim, co stało się na świecie do godziny 5 po-
łudniu, tem samem więc swoim czytelnikom zamiejscowym,
a więc bawiącym na letnich wywczasach, przynosi najwcześniej
zupełny obraz całodziennych wydarzeń.

„Gazeta Narodowa“ zamieszcza stale dwa feljetony powieściowe
a trzeci okolicznościowy.

Prenumerata na „Gazetę Narodową“ wynosi z przesyłką poczt.:
miesięcznie 2 K 50 h. :: kwartalnie 7 K 50 h. :: półrocznie 15 K.

Dla letników ustanawia się abonament i dwutygodniowy za 1 K 50 h.

Prenumeratorowie „Gazety Narodowej“ mogą po bardzo niższej cenie otrzy-
mywać „Tygodnik mód i powieści“, jako też warszawski tygodnik „Ziarno“
z 12 tomikami rocznej premii.

Administracja „Gazety Narodowej“:

Lwów, Karola Ludwika 3, gmach Tow. Kr. ziemsk.

Zakład Art. Litograficzny :: A. Pruszyński :: Kraków, Pijarska 17

Wszelkie roboty litograficzne od najwykleszych do najwykwintniejszych, afisze i reklamy dla zdrojowisk i klimatyk
oraz na wystawę Balneologiczną 1911 r. wykonuje i projektuje po cenach konkurencyjnych. Etykiety. Bilety wizytowe.

(10-1)

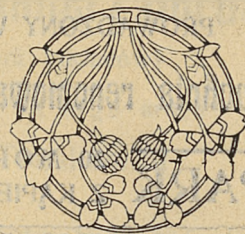
Za zezwoleniem c. k. Dyrekcyj kolejowych „NASZE ZDROJE“ znajdują się we
wszystkich pociągach państwowych kolei żelaznych na przestrzeni od Szczakowicy i Czer-
niowiec aż do Wiednia (Dworzec północny).

Za zezwoleniem c. k. Dyrekcyj kolejowych „NASZE ZDROJE“ znajdują się we wszystkich pociągach państwowych kolei żelaznych na przestrzeni od Szczakowu i Czerniowiec aż do Wiednia (Dworzec północny).

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY

oraz stacja klimatyczna

TRUSKAWIEC

LEKARZE ZDROJOWI:

Dr. Gerus (zakładowy)
Dr. T. Praschil, Dr. Pelczar
i Dr. Mindes.

Ostatnia stacja kolejowa Drohobycz.
Połączony samochodami z Zakładem.
Sezon od 15. maja do końca września.

Położony w kotlinie na wysokości 1200 stóp, posiada kąpiele: słone, słono-siarczane, borowinowo-żelaziste, elektryczne, źródła słono-gorzkie do picia, oraz szczawę alkaliczną.

☛ **Urządzenia kąpielowe pierwszorzędne: Wanny porcelanowe, marmurowe, metalowe i drewniane.**

Zakład inhalacyjny systemu Wassmutha. Leczenie elektrycznością, masażem, kuracją żętyczną i mleczną.

MIESZKANIA WZOROWO URZĄDZONE.

Sala balowa i teatralna. Lawn-Tennis. Kręgielnia. Czytelnia. Kasyno. Własna orkiestra. Apteka. Poczta, telegraf, telefon międzymiastowy. Kościół katolicki i cerkiew ruska. Dwie restauracje zakładowe, pierwszorzędne. Pensjonaty. Mleczarnia.

Osobną broszurkę o Truskawcu wysyła na żądanie **Zarząd.**

GŁÓWNA RESTAURACJA ZAKŁADOWA HYGIENICZNA W TRUSKAWCU

POD NADZOREM PP. LEKARZY ZDROJOWYCH

(8-15)

Właściciel: **PIOTR KOŁOŃSKI ZE LWOWA**

RZĄDOWO
UPRAWNIONA

FABRYKA WÓD MINERALNYCH

SZTUCZNYCH I SPECYALNIE LECZNICZYCH pod firmą

K. RZĄCA I CHMURSKI

W KRAKOWIE, PRZY ULICY ŚW. GERTRUDY L. 4

wyrabia pod kontrolą Komisji przemysł. Tow. Lek. polecane przez toż Tow. Wody mineralne sztuczne, odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Marjenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież Specjalne lecznicze, jak Litową, Bromową, Jodową, Żelazistą, Kwaśną, oraz Wody lecznicze normalne z przep. PROF. JAWORSKIEGO.

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i droguerjach.

:: Cenniki na żądanie franco. ::

Bracia Pathé w Paryżu

Towarzystwo Akcyjne z kapitałem 5 000.000 Fr.

zastępstwo: **Stefan Grudziński i Tad. Berger**

w Krakowie, ul. Szewska 10 :: Telefon Nr. 305

Znakomite Pathéfony

do grania bez igły, szafirem, na płytach nie niszczących się zupełnie. Repertuar płyt we wszystkich językach. — Co miesiąc nowości. — Naprawy i przeróbki we własnej pracowni.

P. T. Właścicielom zdrojowisk kinematografów, większych hoteli, restauracji itd. zwraca się uwagę na koncertowe szafkowe Pathéfony z płytami o średnicy 50 cm., które zastępują w zupełności orkiestrę. Reprodukują bardzo głośno i czysto. Obsługa łatwa. Oprócz orkiestry wspaniałe śpiewy: — Wydatek niewielki jednorazowy.

(5-9)

Cenniki i wyjaśnienia darmo i opłatnie.

Bośnia i Hercegowina

nowe, wielce interesujące dla turystów kraje

Kraj. Zakład zdrojowo-kąpielowy koło Serajewa

Ilidže

Cieplice siarczane, 57°C, nader zbawienne przy cierpieniach gośćcowych, reumatycznych, nerwicach, krzywicy, schorzeniach, kości i przymiotowych (syphilis). — Specjalnie znakomite skutki w chorobach kobiecych wszelkiego rodzaju, dzięki również znakomitym, elegancko urządzonym kąpielom borowinowym (Borowina roślinna z Lepce). — Kąpiele kwaso-węglowe. — Zimne kąpiele rzeczne. — Kąpiele słoneczne, zalecane przez pierwszorzędne powagi lekarskie, jak: prof. Dr. Chrobak, c. k. Radca Dworu Prof. Dr. Neumann i Radca Dworu Prof. Dr. Ernest Ludwig.

Sezon od 15 maja do końca września.

Wspaniałe hotele — Umiarkowane ceny — Komfort — Przepiękne wycieczki górskie — Koleje i delizanse we wszelkich kierunkach. — Prospekty i wywiady podróżne i turystyczne udziela bezpłatnie Dyrekcja Kraj. Zakładu Zdrojowo-kąpielowego w Ilidže.

Władysław Kunze

w Krakowie
ul. Florjańska

dom handlowy i komisowy

poleca wszystkim P. T. Panom Kupcom swą jeneralną reprezentację najpoważniejszych firm: **Józef Palugay i Synowie** w Preszburgu na wina węgierskie. **Bracia Kleinoscheg** w Gösting obok Gracu na szampany i wina austriackie, **Marty i Spółka** w Világos na koniak węgierski, **Bracia Branca** w Medjolanie na znany elixir regulowania żołądka „Fernet Branca“.

(5-10)